

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců JUDr. Jarmily Ďáskové a Mgr. Petra Sedláka, v právní věci žalobce **Forbes Game, a.s.**, se sídlem Letenské náměstí 157/4, Praha 7, zastoupeného JUDr. Pavlem Dejlem, LL.M., Ph.D., advokátem, se sídlem Jungmannova 24, Praha 1, proti žalovanému **Magistrátu města Brna, odboru rozpočtu a financování**, se sídlem Malinovského náměstí 3, Brno, o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 6. 1. 2011, č.j. MMB/0006795/2011, a ze dne 19. 1. 2011, č.j. MMB/0023563/2011,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru rozpočtu a financování, ze dne 6. 1. 2011, č.j. MMB/0006795/2011, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru rozpočtu a financování, ze dne 19. 1. 2011, č.j. MMB/0023563/2011, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 10.712,- Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Pavla Dejla, LL.M., Ph.D., advokáta, se sídlem Jungmannova 24, Praha.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce se žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 20. 1. 2012 domáhal vydání rozsudku, kterým by bylo zrušena rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru rozpočtu a financování ze dne 6. 1. 2011, č.j. MMB/0006795/2011, a ze dne 19. 1. 2011, č.j. MMB/0023563/2011, kterými byla zamítnuta odvolání proti platebním výměrům ze dne 10. 11. 2010, č. j. 100068843/REIP/VHA/002, a ze dne 1. 12. 2010, č. j. 100068843/REIP/VHA/003, obě věci byly vráceny žalovanému k dalšímu řízení a žalovaný byl zavázán k povinnosti uhradit náklady řízení.

II. Obsah žaloby

[2] Žalobce považuje rozhodnutí žalovaného a platební výměry za nezákonné a protiústavní. Žalobce napadá legislativní proces přijetí novely zák. č. 183/2010 Sb., kterou byl novelizován zák. č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o podpoře sportu“), a dále touto novelou byla s účinností od 16. 6. 2010 současně schválena novela zák. č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“), kterou byl nově zaveden místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu, konkrétně ustanovení § 1 písm. g), § 10a odst. 1, § 10a odst. 2 a § 10a odst. 3 zákona o místních poplatcích. Podle žalobce je legislativní proces přijetí novely č. 183/2010 Sb. zákona o podpoře sportu v rozporu s ústavním pořádkem, jelikož pozměňovací návrh na základě kterého došlo k novelizaci ustanovení § 1 písm. g) a § 10a zákona o místních poplatcích se netýkal téhož předmětu návrhu, který byl v legislativním procesu projednáván (zákon o podpoře sportu), ale byl přijat tzv. „neblahou praxí přílepků“. Pro podporu svých argumentů žalobce uvádí nálezy Ústavního soudu ze dne 15. 2. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 77/06. Žalobce tak poplatkovou povinnost uloženou mu na základě novely zák. č. 183/2010 Sb. považuje za zásah do ústavně a mezinárodně garantovaného práva společnosti vlastnit, resp. pokojně užívat majetek ve smyslu čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a Protokolu č. 1 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod.

[3] Podle žalobce žalovaný i správce poplatku nesprávně posoudili předmět zpoplatnění místními poplatky, resp. zcela nesprávně posoudili otázku, co má být v případě provozování centrálního loterního systému s interaktivními videoloterními terminály považováno za technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu. V důsledku této chybné interpretace došlo následně k vydání platebních výměrů, které jsou ovšem v rozporu se zákonem o místních poplatcích a zákonem č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných obdobných hrách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o loteriích“) a v rozporu s obecně závaznou vyhláškou Statutárního města Brna č. 9/2010, o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu (dále jen „vyhláška č. 9/2010“). Podle žalobce měl být předmětem zpoplatnění centrální loterní systém jako celek a nikoli jednotlivá

koncová zařízení ve formě interaktivní videoloterních terminálů. Základem pro výklad pojmu jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu má být ustanovení § 1 odst. 1 zákona o loteriích, na základě kterého je nutné dospět k závěru, že centrální loterní systém tvoří jeden funkčně nedělitelný celek, který se skládá z centrální řídicí jednotky, místní kontrolní jednotky a koncových terminálů sloužící pouze jako zobrazovací jednotky. Pro podporu svých tvrzení žalobce odkazuje na Standard centrálního loterního systému s interaktivními terminály vydaný Ministerstvem financí pro účely povolovacího řízení. Předmětem povolení podle ustanovení § 50 odst. 3 zákona o loteriích je pouze centrální loterní systém jako celek, a nikoli jednotlivé koncové terminály. Koncové terminály jsou pouhou součástí centrálního loterního systému a nejsou tedy samostatně provozovány ani povolovány. Jejich seznam a umístění je uveden v povolení vydaném Ministerstvem financí. V případě změn v počtu koncových terminálů je tento seznam pouze doplněn a není vydáváno nové povolení. Pro podporu svých tvrzení uvádí žalobce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 12. 2008, č.j. 5 Afs 38/2008-139, ze dne 24. 2. 2010, č. j. 9 Afs 66/2009-263. Žalovaný a správce poplatku se dopustili nesprávného výkladu zákona o místních poplatcích a následnou nezákonností napadených rozhodnutí, a to tím, že předmětem místního poplatku nesprávně učinili jednotlivé koncové terminály namísto centrálního loterního systému jako nedělitelného technického zařízení.

[4] Žalobce napadá postup žalovaného i správce poplatku z hlediska nerespektování obecných právních zásad, zejména zásady „v pochybnostech mírněji“ resp. „ve prospěch poplatníka“ (in dubio mitius, resp in dubio pro libertate), kdy v případě nejednoznačné právní úpravy ukládající povinnosti soukromému subjektu vůči státu musí být vždy aplikován výklad ve prospěch soukromého subjektu, resp. výklad, který vůbec či co nejméně zasahuje do práv či svobod soukromého subjektu. Jelikož podle žalobce je pojem jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního nejednoznačný, jelikož v případě centrálního loterního systému a jednotlivých koncových terminálů není zřejmé, co má být předmětem zpoplatnění, je třeba tuto zásadu v souzených věcech aplikovat. Na podporu svých tvrzení žalobce uvádí nález Ústavního soudu ze dne 3. 8. 2010, sp. zn. III. ÚS 939/10, rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 10. 2008, č. j. 7 Afs 54/2006-155, nález Ústavního soudu ze dne 15. 12. 2003, sp. zn. IV. ÚS 666/02, nález Ústavního soudu ze dne 13. 9. 2007, sp. zn. I. ÚS 643/06 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44.

[5] Na závěr žalobce namítá, že napadená rozhodnutí jsou nepřezkoumatelná. Správce poplatku totiž pochybil, pokud vyměření poplatku označil ve svém rozhodnutí jako vyměření podle pomůcek na základě ustanovení § 44 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků, přičemž za pomůcku považoval „seznam zařízení povolených MF ČR“, neboť ve skutečnosti nepochybně došlo k vyměření daně pomocí dokazování. Žalobce je přesvědčen, že v daných věcech nebyly splněny předpoklady pro to, aby byl místní poplatek vyměřen podle pomůcek. Správce poplatku dále v případě, že měl pochybnosti o úplnosti a správnosti ohlášení žalobce k místnímu poplatku měl zahájit vytykácí řízení podle ustanovení § 43 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků, v jehož rámci by své pochybnosti žalobci sdělil a umožnil mu tak pravdivost a úplnost těchto údajů prokázat. Teprve v této fázi byl správce poplatku oprávněn zahájit dokazování a v součinnosti s žalobcem si pak opatřit důkazní prostředky. Správcem poplatku tak byla porušena zásada součinnosti zakotvená v ustanovení § 2 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků. K povinnosti správce daně stanovit daňovou povinnost primárně na

základě dokazování připomněl žalobce rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 2. 2006, č. j. 2 Afs 111/2005-74.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

[6] Žalovaný ve svém vyjádření navrhuje, aby soud žalobu bez nařízení jednání zamítl a žalobci nepřiznal náhradu nákladů řízení.

[7] K ústavnosti novelizace zákona o místních poplatcích provedené zák. č. 183/2010 Sb. žalovaný uvádí, že dokud o protiústavnosti předpisu nerozhodl Ústavní soud, jedná se o předpis obecně závazný. Orgány veřejné správy nejsou oprávněny o protiústavnosti předpisu rozhodovat. Dokud není Ústavním soudem o protiústavnosti předpisu rozhodnuto, nelze předjímat, že na jeho základě došlo k zásahu do ústavně a mezinárodně garantovaných práv.

[8] Podle žalovaného pojem „jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu“ je obecný pojem, který byl zákonodárcem použit proto, aby mohla být obcemi zpoplatněna kromě výherních hracích přístrojů všechna ostatní zařízení, na kterých jsou provozovány loterie a jiné podobné hry, k jejichž povolení je kompetentní Ministerstvo financí. Tento pojem tak nepochybně zahrnuje právě jednotlivá zařízení, jimiž jsou loterie a jiné podobné hry realizovány ve vztahu k sázejícímu. Pokud zákon o místních poplatcích používá pojem „jiné technické herní zařízení“ pak odkazuje na ustanovení § 1 zákona o loteriích. Žalovaný nevidí v zákoně o loteriích oporu pro tvrzení, že konkrétní zařízení musí být schopno samostatně realizovat celý herní proces. Ve vztahu k povinnosti platit místní poplatek není možné centrální loterní systém považovat za jedno technické herní zařízení, ale za soustavu technických herních zařízení. Ve vztahu k povinnosti platit místní poplatek podle ustanovení § 10a zákona o místních poplatcích je podstatné, zda se jedná o zařízení sloužící k provozování sázkových her, které je možné provozovat pouze na základě povolení ministerstva financí, přičemž koncová zařízení centrálního loterního systému tyto podmínky splňují.

[9] K tvrzenému porušení zásady „in dubio mitius“ žalovaný uvádí, že nevidí možnost různého výkladu právního předpisu, proto nelze podle této obecné zásady postupovat. Žalobcem uváděnou judikaturu žalovaný rovněž v souzeném případě nepovažuje za přílehu, jelikož v souzeném případě nelze hovořit o konkurenci výkladových metod vedoucím k různým závěrům, ale o výklad neurčitěho právního pojmu.

[10] K porušení procesních postupů žalovaný uvádí, že žalobce tuto námitku nevznesl v odvolacím řízení. Jak v odvoláních, tak v žalobě napadá pouze samotný princip zpoplatněných koncových centrálních loterních systémů. Tento rozpor v právním hodnocení by se však nepochybně nepodařilo vyřešit ani v rámci žádné spolupráce předcházející vydání platebních výměrů. Spor totiž není veden o počtu zpoplatněných jiných technických herních zařízení nebo výši poplatku.

IV. Replika žalobce k vyjádření žalovaného

[11] V replice žalobce opakoval a rozvedl námitky protiústavnosti novely zákona o místních poplatcích a nesprávného posouzení předmětu zpoplatnění místními poplatky. Trval

na předložení věci Ústavnímu soudu v souladu s ustanovením § 64 odst. 3 zákona č. 183/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s čl. 95 Ústavy České republiky za účelem zrušení předmětné novely pro její neústavnost. Na podporu své argumentace týkající se nesprávného posouzení předmětu zpoplatnění místními poplatky předložil soudu dopis Ministerstva financí ČR ze dne 3. 6. 2010, č. j. 34/66682/2010, vyjádření Elektrotechnického zkušebního ústavu ze dne 7. 6. 2010, sp. zn. 61-100/2010, společné stanovisko Elektrotechnického zkušebního ústavu a Institutu pro testování a certifikaci ze dne 15. 6. 2010, dopis Ministerstva financí ČR ze dne 28. 6. 2010, č. j. 34/76036/2010, a společné stanovisko Elektrotechnického zkušebního ústavu a Institutu pro testování a certifikaci ze dne 30. 6. 2010.

V. Právní hodnocení soudu

[12] Zdejší soud přezkoumal žalobou napadená rozhodnutí, jakož i předcházející rozhodnutí správce poplatku, včetně řízení předcházejících jejich vydání, v mezích žalobních bodů, a shledal, že žaloba je důvodná.

[13] Dne 11. 11. 2010 vydal správce poplatku platební výměr stanovící žalobci místní poplatek ve výši 100.000 Kč za 20 ks jiných technických herních zařízení (interaktivních videoloterijních terminálů) za období od 1. 7. 2010 do 30. 9. 2010. Dne 6. 12. 2010 poté vydal další platební výměr stanovící žalobci místní poplatek ve výši 65.000 Kč za 17 ks jiných technických herních zařízení (interaktivních videoloterijních terminálů) za období od 1. 10. 2010 do 31. 12. 2010 s tím, že celková částka 85.000 Kč byla snížena o 20.000 Kč, které již žalobce uhradil.

[14] V obou výše zmíněných platebních výměrech správce poplatku uvedl, že postupoval v souladu s ustanovením § 44 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků a vyměřil místní poplatek podle pomůcek zejména kvůli tomu, že ohlášení poplatníka nebylo přesné. Pomůckou byl „seznam zařízení povolených MF ČR“, který správce poplatku obdržel od Odboru rozpočtu a financování Magistrátu města Brna a jehož autorem je Ministerstvo financí České republiky. Podle tohoto seznamu měl žalobce v předmětném období povoleno celkem 20, resp. 17 ks technických herních zařízení, tzv. interaktivních videoloterijních terminálů. Poplatku dle správce podléhal každý povolený přístroj bez ohledu na okolnost provozování, a proto vydal výše uvedené platební výměry.

[15] Podle ustanovení § 44 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků může správce poplatku stanovit poplatek podle pomůcek také v případě (mimo případy uvedené v ustanovení § 44 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků), kdy poplatník uvedl v daňovém přiznání nebo hlášení nesprávné nebo neúplné údaje o skutečnostech rozhodných pro stanovení poplatku a tuto nesprávnost nebo neúplnost ani na výzvu správce poplatku neodstranil.

[16] Soud dospěl k závěru, že správce poplatku nesprávně aplikoval ustanovení § 44 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků, a to s následujícími důvody:

[17] V dané věci je třeba aplikovat na procesní postup správních orgánů jednak zákon o správě daní a poplatků, a to podle ustanovení § 1 odst. 1 písm. b) zákona o správě daní a poplatků (pro řízení před správcem poplatku do 31. 12. 2010), a jednak zákon č. 280/2009

Sb., daňový řád, ve znění tehdy účinném (dále jen „daňový řád“), a to podle ustanovení § 2 odst. 3 písm. a) daňového řádu (pro řízení před žalovaným od 1. 1. 2011).

[18] Daně a poplatky lze stanovit podle pomůcek jen při splnění zákonem stanovených podmínek, a to teprve tehdy, nelze-li je stanovit dokazováním. Dokazování tedy nelze za určitých podmínek „přeskočit“ a nahradit jej „pomůckami“. Zákon o správě daní a poplatků jednoznačně stanoví podmínky, při jejichž naplnění lze stanovit poplatek (daň) podle pomůcek, avšak před aplikací „pomůcek“ musí správce poplatku zaslat poplatníku (daňovému subjektu) výzvu směřující ke zjednání nápravy, a tedy k odstranění nesprávných či neúplných údajů o skutečnostech rozhodných pro stanovení poplatku (§ 44 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků). Teprve v případě neodstranění této nesprávnosti či neúplnosti poplatníkem (daňovým subjektem) ani na výzvu správce poplatku (poplatník to může učinit i sám bez výzvy správce poplatku) lze přistoupit ke stanovení poplatku podle pomůcek.

[19] V posuzovaném případě však správce místního poplatku v rozporu s ustanovením § 44 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků nezaslal žalobci jakoukoliv výzvu, ačkoliv měl pochybnosti o správnosti či úplnosti podaného ohlášení. Pochybnosti o správnosti a úplnosti ohlášení vyjádřil sám žalobce v uvedeném ohlášení a správce poplatku i žalovaný je vyjádřil až samotným postupem ve správním řízení, nikoliv však adresně výzvou vůči žalobci. Postupovali tak v rozporu s dikcí ustanovení § 44 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků, tedy bez použití následné výzvy (žalobci adresované k odstranění vad jeho ohlášení), přistoupil správce poplatku ke stanovení místního poplatku podle „pomůcek“, aniž by byl k tomu oprávněn, protože pro tento postup nebyly splněny zákonné předpoklady.

[20] Vadným postupem správních orgánů došlo i k porušení zásady legality formulované v ustanovení § 2 odst. 1 zákona o správě daní a poplatků, podle níž jednají správci poplatků při jejich správě v souladu se zákony a jinými obecně závaznými právními předpisy a dbají přitom na zachování práv a právem chráněných zájmů daňových subjektů. Správce poplatku postupoval v rozporu s § 44 odst. 2 zákona o správě daní a poplatků, když žalobci nezaslal jakoukoliv výzvu k odstranění neúplných či nesprávných údajů v jeho ohlášení, zvláště v situaci kdy měl o úplnosti a dostatečnosti ohlášení pochybnosti, a místo uvedené výzvy přikročili přímo ke stanovení poplatku podle „pomůcek“, tedy bez dokazování. Bez použití „výzvy“ žalobci, nebylo možno stanovit poplatek pomůckami. Žalovaný byl pak v odvolacím řízení povinen dle ustanovení § 114 odst. 4 daňového řádu zkoumat dodržení zákonných podmínek pro použití pomůcek a přiměřenost použitých pomůcek, a tak ověřit zákonný průběh správního řízení. Pochybil však, neboť platební výměry v uvedeném rozsahu nepřezkoumal a vadu nenapravil.

[21] Pro úplnost soud upozorňuje na to, že „seznam povolených specifikovaných zařízení“ na konkrétní období u určitého daňového subjektu lze stěží považovat za „pomůcku“, v takovém případě se bude jednat o důkaz (listinný důkaz).

[22] I přes výše zjištěnou a žalobcem vytýkanou vadu řízení, která musela vést ke zrušení napadeného rozhodnutí, soud přezkoumal rozhodnutí žalovaného rovněž z hledisek ostatních žalobou uplatněných bodů, v souladu s ustanovením § 75 odst. 1 a 2 věty první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“), které již neshledal důvodnými a ve shodě s konstantně judikovanými závěry, k nimž zdejší soud zaujal právní názor ve svých předcházejících rozhodnutích, uvádí následující:

[23] Námitku žalobce ohledně protiústavnosti zákona č. 183/2010 Sb., a to v části, již byl novelizován zákon o místních poplatcích, je nutno označit za nedůvodnou. Ústavní soud totiž nálezem ze dne 9. 1. 2013, sp. zn. Pl. ÚS 6/12, publ. pod č. 39/2013 Sb. (rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>), zamítl návrh Krajského soudu v Hradci Králové na konstatování protiústavnosti ustanovení § 1 písm. g) a § 10a zákona o místních poplatcích, ve znění zákona č. 183/2010 Sb., před novelizací provedenou zákonem č. 458/2011 Sb., *in eventum* na konstatování protiústavnosti části třetí zákona č. 183/2010 Sb. V odůvodnění shledal, že v předloženém případě se nejedná o protiústavní přílepek ve smyslu judikatury Ústavního soudu, ani o situaci obdobnou. Jak Poslaneckou sněmovnou, tak i Senátem byla při projednávání návrhu zákona č. 183/2010 Sb. dodržena ústavně stanovená pravidla zákonodárného procesu. V této souvislosti poukázal na § 60 odst. 2 písm. e) zákona č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, podle něhož je návrhem podávaným k projednávání věci i návrh pozměňovací. Předmětný pozměňovací návrh přitom nevybočil z omezeného prostoru vyhrazeného pozměňovacím návrhům. Vazba zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, a pozměňovacího návrhu, kterým se mění zákon o místních poplatcích, je pak dle Ústavního soudu dána ustanovením § 6 písm. d) zákona o podpoře sportu, které obcím ukládá úkol zabezpečit finanční podporu sportu ze svého rozpočtu. Ústavní soud rovněž zdůraznil, že pozměňovací návrhy týkající se změny zákona o místních poplatcích, byly v Senátu diskutovány, a to zejména z pohledu jejich souladu s ústavně předepsaným způsobem jejich přijímání.

[24] Ústavní soud tedy dospěl k závěru, že novela zákona o místních poplatcích provedená zákonem č. 183/2010 Sb., již byl poplatek za jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu zaveden, nebyla přijata ústavně nekonformním způsobem. Zdejší soud se ztotožnil se závěrem Ústavního soudu, navíc podle čl. 89 odst. 2 Ústavy České republiky je vykonatelný nález Ústavního soudu závazný pro všechny orgány i osoby.

[25] Jádrem sporu v této věci představoval především výklad pojmu „jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu“ uvedený v ustanovení § 1 písm. g) zákona o místních poplatcích. Podle žalobce je tento pojem zcela obecný a neurčitý a jím provozované interaktivní videoloterní terminály vůbec nespádají pod pojem „jiné technické herní zařízení“ ve smyslu ustanovení § 1 písm. g) zákona o místních poplatcích.

[26] Soud považuje za nutné nejprve upozornit na to, že není možné směšovat pojem „loterie a jiná podobná hra“ s pojmem „zařízení“, na němž je tato hra provozována. Podle ustanovení § 1 odst. 1 zákona o loteriích se loterií nebo jinou podobnou hrou rozumí hra, jíž se účastní dobrovolně každá fyzická osoba, která zaplatí vklad, jehož návratnost se účastníkovi nezaručuje. Nezáleží při tom na tom, provádí-li se hra pomocí mechanických, elektronickomechanických, elektronických nebo obdobných zařízení. V rámci druhů loterií a jiných podobných her převažují tzv. technické hry, jejichž provozování je přímo spojeno s technickým zařízením sloužícím k provozu této hry a toto je také v jednotlivých povoleních specifikováno. Mnohdy se jedná o loterie a jiné podobné hry neupravené v části první až čtvrté zákona o loteriích a povolované Ministerstvem financí na základě zmocnění v ustanovení § 50 odst. 3 zákona o loteriích. Do této kategorie her jistě patří i hry provozované prostřednictvím centrálního loterního systému (jehož součástí jsou koncové interaktivní videoloterní terminály). Tyto hry by bez povolení herního zařízení, které realizaci

herního procesu zabezpečuje a v jehož softwaru je příslušná hra zakomponována, nebylo možno provozovat.

[27] Ustanovení § 1 písm. g) zákona o místních poplatcích zpoplatňuje výherní hrací přístroj a jiné technické herní zařízení. Dle § 17 zákona o loteriích se výherním hracím přístrojem rozumí kompaktní, funkčně nedělitelné a programově řízené technické zařízení s ovládáním určeným pouze pro jednoho hráče. Jiné technické herní zařízení již v zákoně definováno není, nicméně z logického a systematického hlediska lze mít za to, že se jedná o zařízení odlišné od výherního hracího přístroje, avšak sloužící témuž účelu. Znamená to tedy, že bude mít podobné, nikoli stejné vlastnosti. Koncový interaktivní videoloterní terminál není sám o sobě kompaktní, avšak v důsledku napojení na centrální řídicí jednotku (popř. další dílčí komponenty systému) je schopen realizovat celý herní proces ve smyslu § 1 odst. 1 zákona o loteriích.

[28] V daném případě je tedy nutno považovat za „jiné technické herní zařízení“ takové zařízení, které je odlišné od výherního hracího přístroje podle § 17 zákona o loteriích, slouží k realizaci loterie nebo jiné podobné hry, a z pohledu funkční nedělitelnosti je schopno v důsledku napojení na centrální řídicí jednotku realizovat celý herní proces podle § 1 odst. 1 zákona o loteriích. Tento závěr je i v souladu s listinnými důkazy předloženými žalobcem. Soud nepochybně, že interaktivní videoloterní terminál není sám o sobě kompaktní a funkčně nedělitelný. To však nebrání tomu, aby, na základě argumentace obsažené v tomto rozsudku, podléhal místnímu poplatku.

[29] Zde lze odkázat na nálezk Ústavního soudu ze dne 14. 6. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 29/10, ve věci „*Obecně závazná vyhláška města Chrastavy*“, publ. pod č. 202/2011 Sb. (N 110/61 SbNU 625), v němž Ústavní soud dospěl v odst. 44. k závěru, „že charakter ILV (interaktivních videoloterijních systémů – pozn. zdejšího soudu) *neumožňuje jejich podřazení pod úzkou definici výherního hracího přístroje podle § 17 odst. 1 loterijního zákona, neboť videoloterijní terminály jakožto koncové herní stanice, které jsou součástí širšího a složitějšího systému, jehož jádro je umístěno centrálně, postrádají vlastnost kompaktnosti, kterou vyžaduje definice obsažená v § 17 odst. 1 loterijního zákona. Avšak nic nebrání tomu, aby byly podřazeny pod širší definici podle § 2 písm. e) loterijního zákona, neboť nepochybně se jedná o zařízení výherním hracím přístrojům podobná a sloužící témuž účelu*“. To plně odpovídá závěrům nejen správce poplatku a žalovaného, ale rovněž argumentaci prezentované v tomto rozsudku.

[30] Za těchto předpokladů lze za předmět místního poplatku, tedy za „jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu“, považovat každý Ministerstvem financí povolený (schválený) koncový interaktivní videoloterní terminál, který je součástí centrálního loterního systému, přičemž v rámci napojení na jeho centrální jednotku je schopen realizovat celý herní proces.

[31] V této souvislosti nelze opomenout celkový smysl regulace loterií a jiných podobných her. Zákonodárce umožnil obcím, aby mohly ovlivňovat negativní externality vznikající na jejich území. Z tohoto hlediska je důležité, kde jsou umístěny jednotlivé koncové interaktivní videoloterní terminály. Hráče zajímá samotná hra, resp. výhra. Skutečnost, že k vygenerování výhry či prohry dojde v samotném automatu či na jiném místě prostřednictvím ostatních složek centrálního loterního systému, již pro něj není žádným způsobem důležitá. Z hlediska

poplatkové povinnosti ve vztahu k zákonu o místních poplatcích je nerozhodné, na jakém principu či prostřednictvím jakého mechanismu je povolena loterie či hra provozována.

[32] Z hlediska teleologického lze odkázat i na úmysl zákonodárce při schvalování novely zavádějící předmětný poplatek. K předmětným ustanovením zákona o místních poplatcích nebyla vypracována důvodová zpráva, nicméně ze stenozáznamu pořízeného dne 23. 4. 2010, ze třetího dne 18. schůze Senátu Parlamentu České republiky k senátnímu tisku č. 259 (sedmé funkční období 2008 – 2010, www.senat.cz), vyplývá, jakým způsobem senátor Jaroslav Kubera seznámil Senát se svým pozměňovacím návrhem k novele zákona o podpoře sportu, a jaké důvody k přijetí pozměňovacího návrhu vedly: „[...] K vlastnímu návrhu. Neříká nic jiného, než vyrovnává situaci na trhu hracích zařízení, kdy v současné době obce dostávají poplatek pouze z tzv. hracích automatů - řikejme jim jednorucí bandité, to jsou normální přístroje a proti nim stojí videoterminály, kde obce mají minimální vliv, nemohou to omezovat, protože licence dodává ministerstvo financí. Obce, které se pokoušely zabránit hazardu vyhláškami, zabránily normálním automatům a na videoterminály to nemělo vliv. Tento zákon dává videoterminály na stejnou úroveň, jako jsou klasické hrací automaty, a to tak, že dokonce předjímá i tzv. triplexy, které se chystají. To jsou další moderní přístroje, kdy se využije toho, že v zákonu to není řešeno, tak se vymyslí další nový přístroj, který není zákonem pokrytý. Na státní rozpočet to nemá žádný vliv, jen to o něco vylepší příjmy obcí a budou mít možnost podporovat neziskové organizace, případně mladé sportovce. [...]“

[33] Obdobně tento senátor předmětný pozměňovací návrh obhajoval v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky, jak vyplývá ze stenoprotokolu ze 79. schůze Poslanecké sněmovny ze dne 18. 5. 2010, ke sněmovnímu tisku č. 756 (páté období, 2006 – 2010, www.psp.cz): „[...] Tento zákon nedělá nic jiného, než že sjednocuje poplatek u normálních hracích automatů s poplatkem u videoterminálů bez ohledu na to, že na videoterminály dává licenci Ministerstvo financí. Nic jiného v tom zákoně není. Peníze jdou přímo do obcí a jdou přímo do obcí, kde jsou také problémy s automaty a videoterminály. [...] Takže já vás prosím o podporu tohoto zákona, který nic neriskuje. Pokud někdo má nějaké právní rozbor, my jsme tam ošetřili i všechny další triplexy, kvartlexy a další automaty, které v budoucnu přijdou, o kterých teď ještě ani nevíme, co technici vymyslí. Takže ony všechny jsou tam pokryté a není to nic jiného, než jestli se platí 5 tisíc u automatu normálního, tak se bude platit 5 tisíc u videoterminálu. Nic jiného tento zákon neobsahuje. [...]“

[34] Vzhledem k tomu, že zákon o loteriích je více než dvacet let starý právní předpis, který byl do doby přijetí předmětné novely (zákon č. 183/2010 Sb.) pouze jednou zásadně novelizován, je zřejmé, že tento právní předpis již dostatečně nerefletoval vývoj na loterním trhu, zejména pokud jde o nové druhy loterií a jiných podobných her i nové herní technologie (např. dálkové hraní atd.). Uvedená situace činila značné aplikační problémy jak provozovatelům, tak státní správě a obcím. Z výše citovaného odůvodnění senátora Kubery jednoznačně vyplývá úmysl zákonodárce alespoň částečně reagovat na aktuální situaci a sjednotit praxi u výherních hracích přístrojů a u jiných obdobných zařízení tak, aby nedocházelo technologickým vývojem k obcházení zákona, a tedy aby se za každý „videoterminál“ platilo stejně jako za každý „automat“.

[35] V daném případě žalobce provozoval povolenou loterii nebo jinou podobnou hru prostřednictvím „jiného technického herního zařízení“ a toto „jiné technické herní zařízení“ bylo povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu (zákona o loteriích).

V případě žalobce tak byly splněny všechny zákonné podmínky pro to, aby bylo možno každý jeho povolený koncový interaktivní videoloterní terminál centrálního loterního systému subsumovat pod zákonnou povinnost platit místní poplatek podle ustanovení § 1 písm. g) a § 10a zákona o místních poplatcích.

[36] Pojem „jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu“ je obecný a zákon o loteriích či zákon o místních poplatcích jej nikde nedefinuje. Nicméně jak bylo uvedeno výše, lze pomocí interpretace dojít k závěru, že konkrétní zařízení musí mít určité vlastnosti, aby pod tento pojem spadalo. Jak již bylo zmíněno, zákonodárce úmyslně zvolil takový obecný pojem, pod který bude možné v budoucnu podřadit i nově vzniklá zařízení sloužící ke stejnému účelu jako „klasické“ výherní hrací přístroje. Zařízení žalobce (interaktivní videoloterní terminál) tyto vlastnosti splňovala, a byla proto správně zpoplatněna. Jiným výkladem nebylo možné dospět k závěru, že zařízení žalobce poplatku nepodléhá, a tedy ani nebyl v dané věci prostor postupovat v pochybnostech ve prospěch žalobce (*in dubio pro libertate*). Správce poplatku nebyl povinen v odůvodnění rozhodnutí tuto zásadu nějak podrobně rozebírat a žalovaný se s námitkou řádně vypořádal obdobně jako zdejší soud.

[37] *Obiter dictum* soud připomíná legislativní vývoj v dané problematice. Zákon č. 300/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, přinesl mj. novelu zákona o loteriích a zákona o místních poplatcích. Cílem uvedené novely bylo postavit najisto úpravu týkající se provozování loterií a jiných podobných her prostřednictvím centrálního loterního systému s koncovými interaktivními videoloterními terminály. Tato novela přinesla mj. legislativní vymezení centrálního loterního systému (jak jej výše obdobně vymezil soud podle dosud platné právní úpravy), prostřednictvím kterého lze provozovat sázkové hry. Nově tak bylo v ustanovení § 2 písm. l) zákona o loteriích stanoveno, že funkčně nedělitelným technickým zařízením centrálního loterního systému je „elektronický systém tvořený centrální řídicí jednotkou, místními kontrolními jednotkami a neomezeným počtem připojených koncových interaktivních videoloterních terminálů (dále jen „interaktivní videoloterní terminál“). Centrální řídicí jednotka řídí veškeré herní procesy, losuje výsledky na základě uplatnění náhody, rozhoduje o všech výhrách a výhry okamžitě zobrazuje na interaktivním videoloterním terminálu, provádí správu vkladů vložených sázejícími a provádí veškerou administraci spojenou s průběhem hry. Centrální řídicí jednotka se musí vždy nacházet na státním území České republiky. Interaktivní videoloterní terminál je obsluhován přímo sázejícím a slouží pouze jako zobrazovací jednotka centrálního loterního systému.“ Novela rovněž upravila znění zákona o místních poplatcích tak, že z § 1 písm. g) a § 10a jednoznačně vyplývalo, že poplatku podléhá každý povolený koncový interaktivní videoloterní terminál. Tím byl nepřímě potvrzen záměr zákonodárce zpoplatnit takový systém provozování loterií a jiných podobných her v souvislosti s přijetím zákona č. 183/2010 Sb., kterým byly do zákona o místních poplatcích vloženy pasáže týkající se „jiných technických herních zařízení“. Přijetím zákona č. 300/2011 Sb. tak byly potvrzeny i argumentační závěry správce poplatku a žalovaného.

[38] Další novela byla provedena zákonem č. 458/2011 Sb., o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů. Tento zákon přinesl změnu systematiky, zrušil místní poplatky za provozovaný výherní hrací přístroj, koncový interaktivní videoloterní terminál a herní místo lokálního herního systému,

a nahradil je odvody z loterií a jiných podobných her. Přesto i po této novele výpočet dílčího základu odvodu z výherních hracích přístrojů a jiných technických herních zařízení (§ 41b odst. 3, 4 zákona o loteriích) vychází z filozofie povoleného koncového interaktivního videoloterního terminálu coby jednotlivého herního místa, přičemž pro pevnou část dílčího základu odvodu z výherních hracích přístrojů a jiných technických herních zařízení je rozhodný počet dnů, ve kterých byl každý z těchto přístrojů a zařízení povolen a nikoli provozován.

VI. Závěr a náklady řízení

[39] Po přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí soud shledal, že obě žalobou napadená rozhodnutí žalovaného byla vydána v řízení, v nichž došlo k podstatnému porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé, a proto je dle ustanovení § 76 odst. 1 písm. c) soudního řádu správního soud zrušil a věci vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm žalovaný rozhodne vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (ustanovení § 78 odst. 5 soudního řádu správního). Především by měl za zachování všech procesních pravidel vyjasnit pochybnosti vzniklé ohledně konkrétních počtů povolených zařízení.

[40] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 soudního řádu správního, podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce dosáhl v řízení o žalobě plného úspěchu, a proto má právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému ve výši 10.712 Kč. Tato částka se skládá ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 2.000 Kč a z odměny žalobcova advokáta a náhrady hotových výdajů, a to za tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby a sepsání repliky) ve výši 3 x 2.100 Kč a tři režijní paušály ve výši 3 x 300 Kč, navýšené o daň z přidané hodnoty, jejíž sazba činí 21 %.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 24. dubna 2013

JUDr. Jaroslava Skoumalová, v. r.
předsedkyně senátu